# Motion 2017:18 av Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) om att påskynda arbetet med cirkulär ekonomi i Stockholms läns landsting

29

LS 2017-0732

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2017-11-01

LS 2017-0732

Landstingsstyrelsen

# Motion 2017:18 av Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) om att påskynda arbetet med cirkulär ekonomi i Stockholms läns landsting

Föredragande landstingsråd: Gustav Hemming

## Ärendebeskrivning

Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion i vilken de föreslår att landstinget vidtar åtgärder för att påskynda arbetet med cirkulär ekonomi.

## Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

*att* anse motionen besvarad.

## Landstingsrådsberedningens motivering

Motionärerna föreslår fler åtgärder för att påskynda arbetet med cirkulär ekonomi inom landstingets verksamheter med syfte att bidra till minskat resursutnyttjande och minskade avfallsmängder.

Miljöarbetet inom landstinget är avgörande för att möta klimatomställningen, uppfylla målet om en klimatneutral och utsläppsfri region och göra Stockholm till en ännu mer attraktiv region att bo och leva i.

Enligt Miljöprogram 2017-2021 ska landstinget bidra till en hållbar konsumtion och produktion, genom upphandling och resurseffektiv produktanvändning. Det handlar om att vara drivande och en ledande aktör inom hållbar upphandling. Delar i det arbetet kan vara att köpa in långsiktigt hållbara produkter för att minimera avfall, i högre grad använda

livscykelanalyser (LCA) och beräkna livscykelkostnader (LCC) samt stimulera resurseffektiv användning av produkter i verksamheterna.

Implementering av miljöprogrammet pågår och ett förslag på en plan för hållbar upphandling, LS 2017-0568, håller för närvarande på att utarbetas. Hur landstinget kan bidra till en cirkulär ekonomi och använda resurser mer effektivt kommer att analyseras i det arbetet. Planen kommer även innefatta upphandling av förnybar energi i enlighet med miljöprogrammets mål och krav.

Erfarenheterna från de forskningsprojekt för ökad återvinning av plastavfall inom hälso- och sjukvården som landstinget deltagit i kommer också att tas tillvara.

Utöver ovan nämnda plan pågår det ett projekt för att definiera mål och åtgärder för ökad materialåtervinning och för att förebygga avfall i linje med mål 14 i Miljöprogrammet. I det ingår bland annat att analysera avfallsflöden från bygg- och anläggningsprojekt.

**Beslutsunderlag**
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 augusti 2017
Motion 2017:18

Irene Svenonius

Gustav Hemming

Gustaf Drougge

## § 27
## Motion 2016:18 av Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) om att påskynda arbetet med cirkulär ekonomi i Stockholms läns landsting

LS 2017-0732

### Ärendebeskrivning

Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion i vilken de föreslår att landstinget vidtar åtgärder för att påskynda arbetet med cirkulär ekonomi.

### Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 augusti 2017
Motion 2017:18

### Förslag och yrkande

Ordförandes förslag till bifall till landstingsdirektörens förslag

### Miljöberedningens beslut

Miljöberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

*att* anse motionen besvarad.

---

Beslutsexpediering:
Landstingsstyrelsen
Akt

Stockholms läns landsting

2017-08-31
LS 2017-0732

*Landstingsstyrelsen*
*Landstingsstyrelsens förvaltning*
*Landstingsdirektörens stab*
*Fredrik Åstedt*

Landstingsstyrelsens
miljöberedning

# Motion 2017:18 av Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) om att påskynda arbetet med cirkulär ekonomi i Stockholms läns landsting

## Ärendebeskrivning
Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion i vilken de föreslår att landstinget vidtar åtgärder för att påskynda arbetet med cirkulär ekonomi.

## Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 augusti 2017
Motion 2017:18

## Förslag till beslut
Miljöberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

*att* anse motionen besvarad.

## Förvaltningens förslag och motivering
*Sammanfattning*
Motionärerna föreslår att landstingsfullmäktige ska besluta om åtgärder för att påskynda arbetet med cirkulär ekonomi. Syftet är att bidra till minskat resursutnyttjande och minska avfallsmängden.

I enlighet med Miljöprogram 2017–2021, LS 2015-0092, ska landstinget genom upphandling och en resurseffektiv produktanvändning bidra till en hållbar konsumtion och produktion. T.ex. är en landstingsövergripande plan för hållbar upphandling under framtagande. Ett projekt pågår för att definiera lokala mål och åtgärder för att förebygga avfall och öka materialåtervinningen i landstingets bygg- och anläggningsprojekt.

Mot bakgrund av pågående arbete inom landstinget anser förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

*Bakgrund*
Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion om att påskynda landstingets arbete med cirkulär ekonomi. Motionärerna föreslår att landstingsfullmäktige beslutar följande:

- att landstinget ska upprätta en plan för att fortsatt systematiskt minska och förebygga avfall i alla landstingets verksamheter
- att i upphandling ställa krav på användande av förnybar energi
- att inkludera kriterier om avfallsförebyggande och livslängd i alla upphandlingar
- att uppmuntra nya affärsmodeller och idéer genom innovationsvänliga upphandlingar och funktionsupphandling
- att utbilda all personal i avfallsförebyggande och resurseffektivitet
- att inrätta ett kompetenscentrum i landstinget som kan stödja alla landstingets delar att tänka resurseffektivt och cirkulärt. Särskilt fokus bör ligga på att kompetensutveckla upphandlingspersonal och att utveckla verktyg för att arbeta med kriterier för cirkulär ekonomi
- att hålla en utbildningsdag för politiker och förvaltningschefer inom landstinget om cirkulär ekonomi.

*Överväganden*
Enligt Miljöprogram 2017–2021, antaget av landstingsfullmäktige den 15 november 2016, LS 2015-0092, ska landstinget genom upphandling och en resurseffektiv produktanvändning bidra till en hållbar konsumtion och produktion. Genom upphandlingsprocessen ska landstinget bland annat bidra till samhällets övergång till en cirkulär och biobaserad ekonomi genom att sträva efter att köpa in produkter som är långsiktigt hållbara för att minimera andelen avfall, samt stimulera en resurseffektiv användning av produkter i landstingets verksamheter.

Implementering av miljöprogrammet pågår och framtagande av förslag på en plan för hållbar upphandling har initierats, LS 2017-0568. Inom ramen för detta arbete kommer landstingets möjligheter att bidra till en cirkulär ekonomi och resurseffektiv användning av produkter att analyseras och förslag på strategier utarbetas. Planen kommer även innefatta upphandling av förnybar energi i enlighet med Miljöprogrammets mål och krav. Implementering av planen kommer att kräva tydlig styrning, uppföljning samt utbildning av intressenter.

Utöver framtagande av plan för hållbar upphandling pågår ett projekt för att definiera lokala mål och åtgärder för att förebygga avfall och öka materialåtervinningen i landstingets bygg- och anläggningsprojekt i enlighet med mål 14 i Miljöprogrammet. I projektet ingår att analysera avfallsflöden från bygg- och anläggningsprojekt samt identifiera prioriterade fraktioner för det fortsatta miljömålsarbetet. Projektet drivs av landstingsstyrelsens förvaltning i samarbete med trafikförvaltningen, Locum AB och förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Landstinget har deltagit i forskningsprojekt för att möjliggöra ökad återvinning av plastavfall från hälso- och sjukvården. I projekten identifierades ett antal utmaningar för återvinning av engångsprodukter, bland annat behov av utveckling av återvinningsbara produkter, säker hantering utan risk för spridning av smitta, samt vidareutveckling av det svenska plaståtervinningssystemet. Inom ramen för framtagande av plan för hållbar upphandling kommer erfarenheter från dessa projekt beaktas och landstingets roll för att främja möjligheter till ökad återvinning analyseras.

Mot bakgrund av pågående arbete inom landstinget anser förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

**Ekonomiska konsekvenser**
Beslutet att anse motionen besvarad har inga ekonomiska konsekvenser.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Carl Rydingstam
Chef ledningsstaben

**Beslutsexpediering:**
Akt
Landstingsdirektörens stab
Godkänd av Malin Frenning, 2017-09-15

Stockholms läns landsting

miljöpartiet de gröna

MOTION

2017-05-09

Ankom
Stockholms läns landsting
2017 -05- 09
Dnr LS2017-0732

2017:18

**Motion av Malin Fijen Pacsay m fl. (MP) om att påskynda arbetet med cirkulär ekonomi i Stockholms läns landsting**

Under förra året antogs det nya miljöprogrammet för Stockholms läns landsting där cirkulär ekonomi nämns som modell för miljöarbetet. Att arbeta sammanhängande med cirkulär ekonomi skulle spara resurser och samtidigt minska miljöpåverkan och koldioxidutsläpp. Än så länge har dock det konkreta arbetet inte synts till annat än i enskilda insatser.

Landstinget kan ha en viktig roll i att främja cirkulär ekonomi på områden inom bland annat avfallshanteringen och upphandling. Med ökad kunskap om cirkulär ekonomi kan landstinget inte bara bidra till ett minskat resursutnyttjande utan också minska avfallsmängden.

Landstinget är stora inköpare och har därmed också goda möjligheter att påverka hur produkter designas och tillverkas, vilka innovationer och affärsmodeller som efterfrågas och blir lönsamma, samt vilka material som tillmäts ett högre värde i ekonomin. Att arbeta utifrån en cirkulär ekonomi kräver bland annat ett förändrat förhållningssätt till hur vi jobbar med kravställning i upphandlingar. Landstinget kan, genom att öka sin kunskap på området vara upphandlare som gör det möjligt för företag med cirkulära modeller att konkurrera på lika villkor som företag med konventionella linjära affärsmodeller. Kriterier i upphandling behöver ställas på ett sådant sätt att företag med moderna cirkulära affärsmodeller har möjlighet att delta. Exempelvis kan det ske genom att landstinget väljer att upphandla en nytta istället för en produkt alternativt använda innovationsupphandling eller innovationsvänliga upphandlingar.

För att uppmuntra införandet av cirkulära flöden i landstingets alla verksamheter är det centralt att det finns styrning och tydliga rutiner. Landstinget behöver analysera alla system noggrant för att definiera möjligheter att tillämpa cirkulär ekonomi samt att arbeta resurseffektivt för ett sammanhängande grepp.

**Landstingsfullmäktige föreslås besluta**

*att* landstinget ska göra en kartläggning av landstingets avfallsströmmar

*att* landstinget ska upprätta en plan för att fortsatt systematiskt minska och förebygga avfall i alla landstingets verksamheter

*att* i upphandling ställa krav på användande av förnybar energi

*att* inkludera kriterier om avfallsförebyggande och livslängd i alla upphandlingar

*att* uppmuntra nya affärsmodeller och idéer genom innovationsvänliga upphandlingar och funktionsupphandling

*att* utbilda all personal i avfallsförebyggande och resurseffektivitet

*att* inrätta ett kompetenscentrum i landstinget som kan stödja alla landstingets delar att tänka resurseffektivt och cirkulärt. Särskilt fokus bör vara på kompetensutveckla upphandlingspersonal och att utveckla verktyg för att arbeta med kriterier för cirkulär ekonomi

*att* hålla en utbildningsdag för politiker och förvaltningschefer inom landstinget om cirkulär ekonomi

Malin Fijen Pacsay Tomas Eriksson Malin Karlsson

Thomas Bengtsson

SAHIR DRAMMEH

AMANDA PALMSTIERNA